

§ 7**Verksamhetsplan 2018 för utbildningsnämnden****Beslut**

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2018 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 552,3 mnkr, bilaga 2.
3. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
4. Verksamhetsförändringar godkänns enligt avsnitt 3.5.
5. Resultatenheter och anslagsenheter för 2018 godkänns enligt avsnitt 5 samt bilaga 2 och 3.
6. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
7. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, bilaga 9.
8. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på elevantalet och antal anställda under höstterminen 2017, bilaga 10.
9. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
10. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
11. Nämnden ansöker om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingssatsning, avsnitt 4.2 och bilaga 14 a-d.
12. Nämnden ansöker om medel för klimatinvesteringar, avsnitt 2 och bilaga 15 a-c.
13. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att revidera riktlinjer för fristående förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem vad avser utbetalningstillfällen.
14. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
15. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 6 december 2017, dnr 1.2.1-8425/2017.

Utbildningsnämnden ansvarar för drift och utveckling av kommunal verksamhet inom förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Elevernas måluppfyllelse och skolornas resultat ska förbättras i hela staden. Förvaltningen arbetar strukturerat och förebyggande för att identifiera skolor i behov av stöd genom dialog, datainsamling, analys och löpande insatser under hela året. Genom att regelbundet följa upp indikatorer över utvecklingen i

respektive stadsdelsnämndsområde och för varje skola, sätts rätt åtgärder in vid en negativ resultatutveckling. Varje chefsnivå har ett ansvar att vidta åtgärder och att tidigt signalera vid en negativ utveckling av skolans resultat. Resultatdialoger håller samman det systematiska kvalitetsarbetet. Alla yrkesgrupper inom utbildningsförvaltningen har ett ansvar för att utveckla och systematiskt förbättra verksamheterna för att göra det möjligt för alla elever att nå sina mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med övriga avdelningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2018 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 552,3 mnkr, bilaga 2.
3. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
4. Verksamhetsförändringar godkänns enligt avsnitt 3.5.
5. Resultatenheter och anslagsenheter för 2018 godkänns enligt avsnitt 5 samt bilaga 2 och 3.
6. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
7. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, bilaga 9.
8. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på elevantalet och antal anställda under höstterminen 2017, bilaga 10.
9. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
10. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
11. Nämnden ansöker om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingssatsning, avsnitt 4.2 och bilaga 14 a-d.
12. Nämnden ansöker om medel för klimatinvesteringar, avsnitt 2 och bilaga 15 a-c.
13. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att revidera riktlinjer för fristående förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem vad avser utbetalningstillfällen.
14. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
15. Beslutet justeras omedelbart.

Vice ordföranden Lotta Edholm (L) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Ledamoten Cecilia Brinck (M) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hans yrkande.

Reservation

Lotta Edholm m.fl. (L) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att uppdra åt förvaltningen att inrätta fler förstelärartjänster i grund- och gymnasieskolan och förstelärartjänster i förskolan .
- att uppdra åt förvaltningen att tillsammans med berörda förvaltningar under 2018 genomföra en riktad lönesatsning för lärare i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.
- att uppdra åt förvaltningen att stödja skolorna att satsa på språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen.
- att uppdra åt förvaltningen att systematisera arbetet med att följa upp alla elever i årskurs 6.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att införa sociala team och inrätta en trygghetsakut.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att ta fram riktlinjer för ordningsregler och material till skolorna för att kommunicera föräldraansvaret.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda hur en utbildningsgaranti kan införas.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda det socioekonomiska fördelningssystemet med syfte att se hur riktlinjerna följs, hur stödet används och vad som har bäst effekt.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att, tillsammans med den övriga gymnasiregionen, under 2018 se över utbildningsutbudet i gymnasieskolan i staden.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att tillsammans med socialnämnden genomföra en ny kartläggning av antalet pojkar och flickor som lever under hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholm.
- att därutöver anföra:

I ett liberalt samhälle har varje individ friheten att bestämma över sitt eget liv. Skolans huvuduppgift är därför att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att forma sina liv. En lyckad skolgång är varje ung människas bästa försäkring mot framtida utanförskap, och samhällets bästa försäkring för välstånd och utveckling.

Alla barn och unga som går i Stockholms förskolor och skolor ska uppleva sin tillvaro som meningsfull, mötas av ständigt nya utmaningar och ges möjlighet att anstränga sig och utnyttja sina förmågor och sin kreativitet så mycket som möjligt. Alla barn och unga ska känna sig trygga, bli tagna på allvar, känna att just deras framtid är viktig och kunna ta del av de kunskaper, erfarenheter och värderingar de behöver för att sedan kunna göra fria livsval.

Idag finns stora utmaningar för skolan i Stockholm. Skillnaderna i resultat mellan enskilda skolor i Stockholm är för stora. En alltför hög andel av eleverna i Stockholms skolor får inte del av viktiga kunskaper på grund av andra elevers störande beteende eller kränkningar. Efter nära fyra år med socialdemokratisk majoritet befinner sig betygsresultaten på en lägre nivå än 2014 och skillnaden mellan pojkar och flickor och mellan olika skolor är stor. Alla elever får idag inte samma goda utbildning i Stockholms stad.

Förskollärare och lärare är skolans viktigaste resurs och de behöver få den arbetsmiljö de förtjänar. Ledarskapet i skolan behöver vara engagerat och handlingskraftigt och ges tydlig uppbackning av den politiska ledningen. Föräldrar behöver få veta vilket ansvar de förväntas ta för sina barns skolgång.

För oss liberaler är det självklart att föräldrarna ska kunna välja mellan olika förskolor och skolor. Olika pedagogiska inriktningar, ledarskap och metodik skapar en mångfald av olika alternativ. Det avgörande ska vara verksamhetens kvalitet, inte vem som driver den. Den socialdemokratiska regeringens förslag om vinstbegränsningar i välfärden innebär genom sin utformning att många verksamheter, framförallt mindre skolor och förskolor, kommer att läggas ner. Det innebär att valfriheten kommer att minska kraftigt vilket drabbar de barn, elever och föräldrar vars skolor stängs.

Skolan ska inte vara värdeneutral. Skolan ska ta tydlig ställning för humanistiska och demokratiska värderingar, mot extremistiska och våldsbejakande uttryck. Skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar. Genom hela

utbildningsväsendet ska ett medvetet och kunskapsbaserat arbete bedrivs för jämställdhet och för alla barns och elevers lika möjligheter oberoende av kön. Skolan ska motverka hedersförtryck.

Under den nuvarande majoritetens nära fyra år vid makten har skolan inte fått tillräckligt mycket resurser. Höjningen av skolpengen 2017 var den lägsta höjningen av skolpengen per elev på 12 år. Det har lett till att nära hälften av alla grundskolor och fler än hälften av alla gymnasieskolor går med underskott 2017. Tillskillnad från den nuvarande majoriteten så prioriterar vi liberaler skolan.

Efter fyra år med socialdemokratisk majoritet är vi långt ifrån en skola i internationell toppklass. Andelen elever behöriga till gymnasiet i Stockholm har sjunkit de senaste åren, trots de insatser som görs i stadens skolor för att alla elever ska uppnå godkända resultat. Skillnaderna mellan pojkars och flickors studieresultat, motivation och studieeval är stora, och detsamma gäller skillnaden i skolresultat mellan områden och stadsdelar. Detta måste tas på största allvar.

Socialdemokraterna lovade inför valet 2014 att de skulle halvera andelen elever som går ut grundskolan utan behörighet till gymnasiet, det vill säga få ner andelen från 12 procent 2014 till 6 procent av alla elever. I själva verket har utvecklingen gått helt åt andra hållet.

Skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor ökar också markant. Pojkar har lägre skolresultat genomgående i Stockholms stads skolor, även i de skolor som har högst betygsresultat i hela staden. I andra länder ser man inte samma skillnad i resultat mellan pojkar och flickor på högpresterande skolor.

Om vi ska lyckas med målet att skapa en skola i världsklass så måste skolpolitiken utgå från vedertagen internationell forskning. Lönerna för skickliga lärare ska fortsätta att höjas. Stockholms stad ska ha ett resursfördelningssystem som omfördelar resurser utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund. Studieron ska förbättras, skolket och de sena ankomsterna minska. Högre lärartäthet i de lägre åldrarna ska prioriteras, och i de högre årskurserna ska tvålärarsystem underlättas. Skolan ska ställa tydliga krav och regelbundet utvärdera elevernas kunskaper. Tidiga utvärderingar gör att lärarna kan upptäcka vilka elever som inte hänger med i undervisningen - och sätta in stöd och hjälp.

Svenska är skolans viktigaste ämne. Det finns ett starkt samband mellan läsförmåga och elevens förmåga att klara andra skolämnen. Läsning stärker såväl språkförståelse som fantasi, och litteraturen är viktig i skolans arbete. Att ha tillgång till ett språk är grundläggande för inläring och för förmågan att uttrycka sig. Därför ska alla skolor satsa särskilt på det svenska språket och arbeta med språkutveckling i alla ämnen.

Alla elever som går ut grundskolan ska ha de kunskaper med sig som de behöver för att klara fortsatta studier. Allra viktigast är baskunskaperna - att kunna läsa, skriva och räkna. Den breda satsningen på matematik, teknik och naturvetenskap måste fortsätta. Stockholms stad ska utveckla utbudet av moderna språk i skolan.

Det finns idag stora skillnader i resultat mellan olika stadsdelar i Stockholms stad, och vad gäller behörighet till gymnasiet (yrkesprogrammen) varierar resultaten stort. Stockholm ska därför ha ett starkt socioekonomiskt fördelningssystem som fördelar extra resurser till skolor där utmaningarna är större. Det socioekonomiska systemet som finns idag ska utvecklas och ges tydliga riktlinjer där det framgår hur stödet ska användas, till exempel till fler speciallärare, högre andel legitimerade lärare och lärarassistenter. Vid uppföljning ska staden se hur riktlinjerna följs, inte bara mäta hur mycket stöd som har fördelats, samt undersöka vilka av insatserna som leder till förbättrade studieresultat. De metoder som visar sig ha bäst effekt ska sedan vidareutvecklas och spridas till samtliga skolor.

Staden behöver se över det utbildningsutbud man erbjuder samt antalet utbildningsplatser på de olika utbildningarna. Översynen ska ha som syfte att bättre matcha erbjudna utbildningar och platser med det som arbetsmarknaden efterfrågar. Utbildningsnämnden ska, tillsammans med den övriga gymnasierregionen, under 2018 se över utbildningsutbudet i gymnasieskolan i staden.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation i kommunfullmäktige.

Reservation

Cecilia Brinck m.fl. (M) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
att Utbildningsnämnden avvecklas och ersätts av skolnämnden respektive gymnasienämnden från och med den 1 januari 2018.

- att uppdra åt förvaltningen att införa obligatoriskt aktivt skolval till förskoleklass och grundskolan.
- att uppdra åt förvaltningen att se över systemet för bedömningen av elever i behov av särskilt stöd och återkomma till nämnden med nya riktlinjer för tilläggsbelopp med hänvisning till vad som anförs nedan.
- att uppdra åt förvaltningen att utveckla ett kvalitetsmått som mäter progression och säkerställa att kvalitetsarbetet på skolorna mäts och följs upp kontinuerligt under året med stöd av progressionsmättet.
- att uppdra åt förvaltningen att införa en elevhälsogaranti. Garantin ska ge eleverna rätt att inom ett dygn få kontakt med personal som har utbildning att möta behovet.
- att därutöver anföra

Alla barn i Stockholm ska ha rätt till en skolgång som präglas av kunskap, stimulans, studiero och trygghet. Mångfalden av skolor med olika inriktning och rätten att välja den skola som passar den enskilda elevens individuella behov bäst ska värnas. Det fria skolvalet är en grundförutsättning för att nå stadens mål om att vara en av världens ledande kunskapsregioner. Valfriheten är en rättighet vi ska värna och utveckla, ingen vet bättre än elever och dess föräldrar vad som passar just dem. Valfriheten medför också konkurrens mellan olika skolor, vilket gynnar kvaliteten. Under året bör därför utbildningsförvaltningen arbeta för införandet av obligatoriskt aktivt skolval där alla elever ska göra ett aktivt val till förskoleklass och i senare årskurser där behov föreligger.

Stockholms skolor står inför en rad utmaningar där elevökningarna, personalförsörjningen och resultatskillnaderna mellan skolor är de mest prioriterade. Givet utgångsläget och behovet är det därför provocerande att den socialdemokratiskt ledda majoriteten förra året gjorde de lägsta skolsatsningarna och schablonpåslagen på tolv år. Inför valåret 2018 passar de sedan på att höja schablonerna till skolan, vilket är nödvändigt, men för lite och för sent.

Majoriteten vill få detta att framstå som en historisk satsning på skolan, vilket det i själva verket inte är och tyvärr kommer resurserna att behöva användas till att fylla de hål som uppstod efter budgeten 2017. Skolorna i egen regi prognosticerar ett underskott om 148,7 mkr för 2017 som ett resultat av de låga uppskrivningarna. Till skillnad från den socialdemokratiskt ledda majoriteten har Moderaterna under hela mandatperioden

valt att prioritera insatser som syftar till att stärka kvaliteten i Stockholms skolor.

Mer pengar kommer förvisso inte i sig själv att förbättra skolans resultat, men majoritetens verksamhetsplan saknar konkreta förslag på hur kvaliteten i Stockholms skolor ska höjas. Verksamhetsplanen innehåller mängder av fina ord om rätten till en likvärdig utbildning, satsning på lärare och normkritiska förhållningssätt men väldigt få konkreta förslag och idéer. Likaså visar verksamhetsplanen på den styrande majoritetens oförmåga att prioritera och fokusera, med närmare 70 indikatorer och ännu fler aktiviteter som nämnden ska genomföra under året så blir verksamheterna extremt svåra att styra och följa upp eftersom det är oklart vilket fokus som verksamheterna ska ha.

Majoriteten säger sig satsa på fortsatta resursförstärkningar i förskola och skola för att kunna stärka elevhälsan, anställa fler lärare och förbättra arbetsmiljön för lärare och elever. Socialdemokraterna har inte tidigare presenterat några politiska förslag som går i linje med detta och men mer resurser måste gå hand i hand med förslag på åtgärder. Att anställa fler lärare vore bra, men vi brottas med lärarbrist, så att anställa fler lärare kan bli svårt och ännu svårare är att anställa lärare av hög kvalitet. Ett ettårigt pilotprojekt med lönetillägg för lärare på några grundskolor med högt socioekonomiskt index om 13 miljoner kronor är långt ifrån tillräckligt för att hantera den problematik vi ser. 13 miljoner kronor till höjda lärarlöner skulle inte ens räcka till lönehöjning för 80 lärare.

Till skillnad från den socialdemokratiskt ledda majoriteten så har vi ambitioner och idéer om hur vi vill att Stockholms skolor ska utvecklas, resultaten förbättras och lärarnas förmåga tas tillvara. Utöver förslaget om att införa lärarsekreterare under året så vill vi även, med kommunala pengar, utöka antalet karriärlärartjänster så att fler får chansen att utvecklas i sin lärarroll. Vi vill att karriärtjänster införs också i förskolan så att även lärarna i förskolan får rimliga karriärutvecklingsmöjligheter. Stockholms lärare ska ha en konkurrenskraftig lön, men de flesta som väljer att lämna läraryrket gör det inte på grund av lönen. Många anser att inflytande, flexibilitet och ämnesfrågor är viktigare än lön. Reformen för att stärka lärarna som yrkeskategori och för att öka attraktiviteten i yrket och utbildningen är angelägna. Därför satsat moderaterna på totalt ytterligare 640 förstelärartjänster i förskolan, grundskolan och gymnasiet varav 250 i förskolan, 210 i grundskolan, 130 extra i grundskolor med högt socioekonomiskt index samt 50 i gymnasieskolan.

I årets verksamhetsplan finns många fina skrivningar om att skillnaderna mellan skolorna måste minska och att alla elever har rätt till en bra utbildning. Vi delar uppfattningen att skillnaderna måste minska och att alla elever har rätt till en bra utbildning. Till skillnad från majoriteten så tror vi dock inte att begränsningar av det fria skolvalet kommer att uppnå det resultatet. Trots att de växande skillnaderna mellan skolor har varit den fråga som legat högst på majoritetens dagordning så kan vi konstatera att det inte skett några långsiktiga minskningar i skillnaderna mellan olika elevgruppers resultat. Majoriteten vill gärna säga att skolresultaten förbättrats avsevärt, men detta är endast sant jämfört med katastrofåret 2016. Resultatspridningen mellan skolor utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt stor, trots att det socioekonomiska tillägget idag står för en betydande del av utbildningsnämndens budget.

Dagens system för elever i behov av särskilt stöd är inte utformat på ett sett som gynnar eleverna. Dessutom försvårar det för fristående resursskolor. Vi vill att utbildningsförvaltningen under året återkommer till nämnden med ett förslag som utgår från elevens behov och där tilläggsbeloppet följer med eleven oavsett vilken skola denne väljer. Dagens system skapar en osäkerhet för skolorna som kan söka tilläggsbelopp först när man tagit in eleven utan att veta vilka pengar man har rätt till. Hanteringen och administrationen av tilläggsbeloppen, som idag är omfattande för den enskilda skolan, måste förenklas. Det är inte rimligt att det är upp till skolorna att kartlägga elevens behov, det borde kommunen göra, precis som man gör i de flesta andra kommuner. Stödet ska kunna ges mer långsiktigt och administrationen kring särskilt stöd måste ses över både för lärare och för föräldrar. Tilläggsbeloppen ska alltid vara tillräckliga för att garantera elever i behov av särskilt stöd det stöd de behöver. I avvaktan på nya arbetsformer tillskjuts ytterligare medel i Moderaternas budget till barn i behov av särskilt stöd.

Behovet av ändamålsenliga skollokaler är viktigt och ska prioriteras. Det är viktigt att befintliga lokaler uppfyller kraven på godkänd luftkvalité, trygghet och att skolorna tillhandahåller en god arbetsmiljö för såväl elever som anställda. Likväl är det viktigt att utbildningsförvaltningen och SISAB ser över kostnaderna för skollokaler i syfte att hålla de så låga som möjligt utan att för den delen kompromissa på skolornas behov. Vår inställning är att pengarna i första hand ska gå till verksamheten och inte till lokaler.

grundskolan samt en gymnasienämnd med ansvar för gymnasieskolan. Detta vill vi genomföra i syfte att renodla, givet att gymnasieskolan är en frivillig skolform, och stärka kvaliteten i verksamheterna.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige.

Ersättaryttrande

John Kåberg (C) anmälde ett ersättaryttrande enligt nedan:

Om jag hade haft beslutsrätt hade jag föreslagit att utbildningsnämnden beslutar följande.

- att Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
- att utbildningsförvaltningen ska ansöka om att bli försökskommun för ett treterminssystem i skolan.
- att utbildningsförvaltningen ska arbeta för att lärarnas administrativa uppgifter ska minska.
- att utbildningsförvaltningen ska instifta priset Årets Skolledare.
- att utbildningsförvaltningen ska utöka antalet administrativa lärarsekreterare i stadens skolor
- att utbildningsförvaltningen ska förbättra elevassistenternas arbetssituation.
- att utbildningsförvaltningen ska ta fram en strategi för särbegåvade elever.
- att utbildningsförvaltningen ska öka handlingsfriheten för rektorer där kompetensutvecklingen ska utgå från individuella behov.
- att Utbildningsförvaltningen ska införa nolltolerans mot mobbning samt årligen följa upp hur skolorna arbetar mot mobbning och annan kränkande behandling.
- att utbildningsförvaltningen ska se över hur rektorerna kan få enklare förutsättningar att organisera senare skolstarter för bättre kunskapsresultat
- att Utbildningsförvaltningen ska tillsammans med Storsthlm utreda frågan hur en gymnasierregion ska organiseras.
- Att utbildningsförvaltningen ska inför aktivt skolval i syfte att valfriheten når alla.
- Att därutöver anføres följande:

Alla barn i Stockholm har rätt till en skolgång som präglas av kunskap, stimulans, studiero och trygghet. Mångfalden av skolor med olika inriktning och rätten att välja den skola som passar den enskilda elevens individuella behov bäst ska värnas. Skolan ska utgå från den enskilde elevens behov och elever i behov av särskilt stöd ska få den hjälp de behöver samtidigt som särbegåvade elever

får den utmaning som de behöver. Staden ska som ett led i att öka undervisningstiden, förbättra elevernas kunskaper samt underlätta vardagen för barnfamiljer ansöka om att få bli försökskommun för ett treterminssystem i skolan.

Det är viktigt med kontinuerlig uppföljning av varje elevs utveckling så att snabba åtgärder kan sättas in om eleven halkar efter. För många elever är elevassistenter viktiga för att eleven ska nå kunskapsmålen. Nämnden ska se över hur elevassistenternas arbetssituation kan förbättras. Samtidigt som stöd ges till elever som behöver ska även elever som vill öka takten i sitt lärande ha möjlighet till det. Nämnden ska ta fram en strategi för särbegåvade elever.

Stadens målstyrning behöver både bantas och reformeras för att öka trovärdigheten. Nämnden ska jobba för färre och mer konkreta mål i Stockholms skolor. Det viktigaste för att höja resultaten är att elever och lärare vet vad som förväntas av dem, och då krävs få och tydliga mål. Färre mål innebär också att politiken detaljstyr mindre vilket är bra för rektorers och lärares handlingsfrihet. Nämnden ska verka för en rollfördelning inom skolan som stärker elevernas resultat och läraryrkets självständighet.

För att ge rektorer goda förutsättningar att utöva pedagogiskt ledarskap ska nämnden arbeta för att öka handlingsfriheten för rektorer och enskilda skolor där kompetensutvecklingen ska utgå från individuella behov. Vidare ska rektorer i högre utsträckning kunna besluta om vilka arbetsroller som ska finnas och anställas på enskilda skolor. Exempelvis gäller detta vårt förslag om att införa lärarsekreterare i skolorna för att minska lärarnas administrativa börda. Vi välkomnar att den rödgrönrosa majoriteten i budgeten för 2018 inspirerats av vad vi framfört i tidigare budgetreservationer om att testa lärarassistenter i stadens skolor men summorna är på tok för låga, 300 kr per elev. Dessutom saknas styrmedel för att följa upp resultaten. Nämnden ges också i uppdrag att instifta priset Årets Skolledare.

Tack vare fristående skolor har även kommunala skolor blivit bättre på att anpassa sig utifrån elevernas behov. Dessvärre har den rödgrönrosa majoriteten i staden gjort flera utfall mot valfriheten i välfärden. Etableringsfriheten för företag och rätten att välja skola och förskola för föräldrar och elever är en central del av valfriheten inom offentlig service. Nämnden ska bevaka utvecklingen på valfrihetsområdet noggrant och motverka varje försök att försämra valfriheten som i sin tur skulle försämra de kommunala skolorna.

Idag kan valfriheten begränsas till de som lyckas sätta sina barn i kö till en populär skola redan vid födseln. Nämnden ska ta fram ett förslag på hur systemet med kötid kan förändras, exempelvis genom

att införa en åldersgräns för när föräldrar får sätta sitt barn i kö eller att kötiden räknas från det läsåret som barnet ställs i kö.

Är eleverna utvilade och pigga ökar koncentrationsförmågan och som ett resultat av det är inlärningsförmågan bättre. Stadens elever ska vara alerta när de är i skolan och det rimmar illa med att tvinga upp tonåringar tidigt om morgnarna. Forskning och försök i staden har visat på att en senare skolstart för ungdomar i tonåren ger både bättre närvaro och högre prestation. Nämnden ska se över stödet till rektorerna och hur de kan organisera sin verksamhet utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet gällande senare skolstarter.

Genom högt ställda miljökrav ska farliga ämnen i förskolor och skolor fasas ut. En effektivisering av energianvändningen i stadens fastigheter och lokaler för skolverksamhet ska genomföras i samarbete med energicentrum, där exempelvis alla skolor ska släcka ner sin inomhusbelysning när ingen vistas i lokalen. Inomhusmiljön i skolor och förskolor är avgörande för elevernas fysiska hälsa och lärande. Problemen med dålig luft ska minskas genom fortsatt förebyggande arbete, där inomhusluften mäts vid relevanta tidpunkter.

Barn och ungdomar ska känna sig trygga i och utanför skolan. Skolan ska vara en arena för barn och ungdomar att utveckla sina sociala kompetenser i en fördomsfri miljö. Otrygghet och stök drabbar eleverna med tuffare förutsättningar hårdast. Därför ska nolltolerans gälla mot kränkningar och stök som stjälar tid från undervisningen. Nämnden ska årligen följa upp hur skolorna arbetar mot mobbning och annan kränkande behandling. Vuxennärvaron i skolan kan inte nog betonas, detta kan till exempel utökas genom samarbeten med ideella organisationer eller samarbete med stadens äldreomsorg.

För att lyckas skapa en gymnasieskola som både har möjlighet att investera i de utbildningar som leder till arbete och göra dessa mer attraktiva för eleverna krävs en större samverkan i Stockholmsregionen. Idag finns en gemensam gymnasierregion där alla elever i Stockholms län har möjlighet att söka och bli antagen till vilken gymnasieskola i regionen som helst, oavsett i vilken kommun den ligger. Dessutom finns en överenskommen programpeng som ska gälla genom att kommunerna använder den gemensamma prislistan. Den gemensamma gymnasierregionen har ökat möjligheterna för regionens ungdomar att välja den utbildning som passar just dem. Samtidigt ser vi att en gemensam gymnasierregion som inte samordnar utbudet leder till att utbudet på sikt minskar. Att bygga ut billiga högskoleförberedande utbildningar är mer prioriterat för många kommuner än att bygga ut dyrare yrkesförberedande utbildningar. I takt med att allt färre elever söker dessa yrkesutbildningar vill inte kommunerna riskera att stå med

tomma dyra utbildningslokaler när eleverna inte söker. Ska vi lyckas med att öka matchningen mellan arbetsmarknadens behov och elevernas val av utbildning så krävs att den gemensamma gymnasieregionen tar steget fullt och också får ansvar för utbudet. Detta förutsätter att alla kommuner är med och finansierar utbildningen precis som idag men att omfattningen och lokaliseringen av utbildningen avgörs på regional nivå. Något som skulle säkerställa att viktiga utbildningar inte läggs ned utan fortsätter att utvecklas. Nämnden ska ta initiativet till att staden tillsammans med Storsthlm utreda frågan hur en gymnasierregion ska organiseras.

I övrigt hänvisar jag till Centerpartiets budget 2018.

- att Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
- att utbildningsförvaltningen ska ansöka om att bli försökskommun för ett treterminssystem i skolan.
- att utbildningsförvaltningen ska arbeta för att lärarnas administrativa uppgifter ska minska.
- att utbildningsförvaltningen ska instifta priset Årets Skolledare.
- att utbildningsförvaltningen ska utöka antalet administrativa lärarsekreterare i stadens skolor
- att utbildningsförvaltningen ska förbättra elevassistenternas arbetssituation.
- att utbildningsförvaltningen ska ta fram en strategi för särbegåvade elever.
- att utbildningsförvaltningen ska öka handlingsfriheten för rektorer där kompetensutvecklingen ska utgå från individuella behov.
- att Utbildningsförvaltningen ska införa nolltolerans mot mobbning samt årligen följa upp hur skolorna arbetar mot mobbning och annan kränkande behandling.
- att utbildningsförvaltningen ska se över hur rektorerna kan få enklare förutsättningar att organisera senare skolstarter för bättre kunskapsresultat
- att Utbildningsförvaltningen ska tillsammans med Storsthlm utreda frågan hur en gymnasierregion ska organiseras.
- Att utbildningsförvaltningen ska inför aktivt skolval i syfte att valfriheten når alla.
- Att därutöver anføres följande:

Alla barn i Stockholm har rätt till en skolgång som präglas av kunskap, stimulans, studiero och trygghet. Mångfalden av skolor med olika inriktning och rätten att välja den skola som

passar den enskilda elevens individuella behov bäst ska värnas. Skolan ska utgå från den enskilde elevens behov och elever i behov av särskilt stöd ska få den hjälp de behöver samtidigt som särbegåvade elever får den utmaning som de behöver. Staden ska som ett led i att öka undervisningstiden, förbättra elevernas kunskaper samt underlätta vardagen för barnfamiljer ansöka om att få bli försökskommun för ett treterminssystem i skolan.

Det är viktigt med kontinuerlig uppföljning av varje elevs utveckling så att snabba åtgärder kan sättas in om eleven halkar efter. För många elever är elevassistenter viktiga för att eleven ska nå kunskapsmålen. Nämnden ska se över hur elevassistenternas arbetssituation kan förbättras. Samtidigt som stöd ges till elever som behöver ska även elever som vill öka takten i sitt lärande ha möjlighet till det. Nämnden ska ta fram en strategi för särbegåvade elever.

Stadens målstyrning behöver både bantas och reformeras för att öka trovärdigheten. Nämnden ska jobba för färre och mer konkreta mål i Stockholms skolor. Det viktigaste för att höja resultaten är att elever och lärare vet vad som förväntas av dem, och då krävs få och tydliga mål. Färre mål innebär också att politiken detaljstyr mindre vilket är bra för rektorers och lärares handlingsfrihet. Nämnden ska verka för en rollfördelning inom skolan som stärker elevernas resultat och läraryrkets självständighet.

För att ge rektorer goda förutsättningar att utöva pedagogiskt ledarskap ska nämnden arbeta för att öka handlingsfriheten för rektorer och enskilda skolor där kompetensutvecklingen ska utgå från individuella behov. Vidare ska rektorer i högre utsträckning kunna besluta om vilka arbetsroller som ska finnas och anställas på enskilda skolor. Exempelvis gäller detta vårt förslag om att införa lärarsekreterare i skolorna för att minska lärarnas administrativa börda. Vi välkomnar att den rödgrönrosa majoriteten i budgeten för 2018 inspirerats av vad vi framfört i tidigare budgetreservationer om att testa lärarassistenter i stadens skolor men summorna är på tok för låga, 300 kr per elev. Dessutom saknas styrmedel för att följa upp resultaten. Nämnden ges också i uppdrag att instifta priset Årets Skolledare.

Tack vare fristående skolor har även kommunala skolor blivit bättre på att anpassa sig utifrån elevernas behov. Dessvärre har den rödgrönrosa majoriteten i staden gjort flera utfall mot valfriheten i välfärden. Etableringsfriheten för företag och rätten att välja skola och förskola för föräldrar och elever är en central del av valfriheten inom offentlig service. Nämnden ska bevaka utvecklingen på valfrihetsområdet noggrant och motverka varje

försök att försämra valfriheten som i sin tur skulle försämra de kommunala skolorna.

Idag kan valfriheten begränsas till de som lyckas sätta sina barn i kö till en populär skola redan vid födseln. Nämnden ska ta fram ett förslag på hur systemet med kötid kan förändras, exempelvis genom att införa en åldersgräns för när föräldrar får sätta sitt barn i kö eller att kötiden räknas från det läsåret som barnet ställs i kö.

Är eleverna utvilade och pigga ökar koncentrationsförmågan och som ett resultat av det är inlärningsförmågan bättre. Stadens elever ska vara alerta när de är i skolan och det rimmar illa med att tvinga upp tonåringar tidigt om morgnarna. Forskning och försök i staden har visat på att en senare skolstart för ungdomar i tonåren ger både bättre närvaro och högre prestation. Nämnden ska se över stödet till rektorerna och hur de kan organisera sin verksamhet utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet gällande senare skolstarter.

Genom högt ställda miljökrav ska farliga ämnen i förskolor och skolor fasas ut. En effektivisering av energianvändningen i stadens fastigheter och lokaler för skolverksamhet ska genomföras i samarbete med energicentrum, där exempelvis alla skolor ska släcka ner sin inomhusbelysning när ingen vistas i lokalen. Inomhusmiljön i skolor och förskolor är avgörande för elevernas fysiska hälsa och lärande. Problemen med dålig luft ska minskas genom fortsatt förebyggande arbete, där inomhusluften mäts vid relevanta tidpunkter.

Barn och ungdomar ska känna sig trygga i och utanför skolan. Skolan ska vara en arena för barn och ungdomar att utveckla sina sociala kompetenser i en fördomsfri miljö. Otrygghet och stök drabbar eleverna med tuffare förutsättningar hårdast. Därför ska nolltolerans gälla mot kränkningar och stök som stjälar tid från undervisningen. Nämnden ska årligen följa upp hur skolorna arbetar mot mobbning och annan kränkande behandling. Vuxennärvaron i skolan kan inte nog betonas, detta kan till exempel utökas genom samarbeten med ideella organisationer eller samarbete med stadens äldreomsorg.

För att lyckas skapa en gymnasieskola som både har möjlighet att investera i de utbildningar som leder till arbete och göra dessa mer attraktiva för eleverna krävs en större samverkan i Stockholmsregionen. Idag finns en gemensam gymnasierregion där alla elever i Stockholms län har möjlighet att söka och bli antagen till vilken gymnasieskola i regionen som helst, oavsett i vilken kommun den ligger. Dessutom finns en överenskommen programpeng som ska gälla genom att kommunerna använder

den gemensamma prislistan. Den gemensamma gymnasierregionen har ökat möjligheterna för regionens ungdomar att välja den utbildning som passar just dem. Samtidigt ser vi att en gemensam gymnasierregion som inte samordnar utbudet leder till att utbudet på sikt minskar. Att bygga ut billiga högskoleförberedande utbildningar är mer prioriterat för många kommuner än att bygga ut dyrare yrkesförberedande utbildningar. I takt med att allt färre elever söker dessa yrkesutbildningar vill inte kommunerna riskera att stå med tomma dyra utbildningslokaler när eleverna inte söker. Ska vi lyckas med att öka matchningen mellan arbetsmarknadens behov och elevernas val av utbildning så krävs att den gemensamma gymnasierregionen tar steget fullt och också får ansvar för utbudet. Detta förutsätter att alla kommuner är med och finansierar utbildningen precis som idag men att omfattningen och lokaliseringen av utbildningen avgörs på regional nivå. Något som skulle säkerställa att viktiga utbildningar inte läggs ned utan fortsätter att utvecklas. Nämnden ska ta initiativet till att staden tillsammans med Storsthlm utreda frågan hur en gymnasierregion ska organiseras.

I övrigt hänvisar jag till Centerpartiets budget 2018.

Ersättaryttrande

Christian Carlsson (KD) anmälde ett ersättaryttrande enligt nedan:

att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta samt i enlighet med Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige
att därutöver anföra:

Skolans uppgift är att förmedla kunskap och bildning till våra barn. Kunskap ger människor möjlighet att utvecklas och makt att forma sitt eget liv. Kristdemokraterna vill därför ha en skola med ordning och kunskap i fokus. Vi vill ha mer undervisningstid, tidigare uppföljning i form av betyg från åk. 4 och fortsatta satsningar på att stärka läraryrket. Vi vill också se ett återupprättat föräldraansvar. Det fria skolvalet är en grundförutsättning för att nå stadens mål om att vara en av världens ledande kunskapsregioner. Valfriheten är en rättighet vi ska värna och utveckla och vi kristdemokrater kommer alltid att försvara det fria skolvalet. Skolan ska också ha ett välutvecklat värdegrundsarbete.

Inom ramen för värdegrundsarbete ska Stockholms skolor tydligt ta ställning för grundläggande värderingar och värden som alla människors lika och okränkbara värde, frihet, demokrati, jämställdhet mellan könen och medmännisklighet. Dessa värden ska genomsyra hela skolans verksamhet och det är värden som vi inte kan kompromissa med. Det är däremot inte mer av svepande normkritik eller genuspedagogik som Stockholms skolor nu behöver, utan mer av goda normer och värderingar. Skolorna ska förmedla dessa normer och värderingar samt vara en fristad mot anti-demokratiska ideologier och uppfattningar såsom nazism, kommunism och islamistisk extremism. Det är också viktigt med förstärkta informationsinsatser i skolan om hederskultur och hedersrelaterat våld.

Stockholms skolor står inför en rad stora utmaningar där elevökningarna, personalförsörjningen, ordningsproblem och stora resultatskillnader mellan skolorna samt för låga kunskapsresultat är mest prioriterade. Ett gott ledarskap är avgörande för att eleverna ska uppnå bra resultat. Kristdemokraterna anser att skolledarskapet i Stockholms stad behöver ses över och förändras i en rad avseenden. Det ska för det första finnas en huvudansvarig rektor på varje skola, som kan utkrävas det fulla ansvaret. Det är oacceptabelt att det finns skolor idag där det inte finns en rektor som är huvudansvarig. Det ska finnas en ledare och ett ledarskap. Det ledarskapet ska förmedlas till eleverna på samma sätt av varje lärare på skolan. Vi anser också att man dels bör se över hur rekryteringsbasen av rektorer kan breddas och dels hur rektoreernas makt och individuella ansvar kan stärkas. Stockholm ska erbjuda kompetenshöjande åtgärder för skolledare men det är inte bara skolledarskapet som behöver stärkas, utan också lärarnas ledarskap i klassrummet.

Välutbildade, behöriga och engagerade lärare är grunden för en skola där eleverna får goda resultat i en stimulerande studiemiljö. En skicklig lärare måste både kunna leda klassen framåt och stimulera till kunskap, men också hålla ordning och reda i klassrummet. Därför föreslår Kristdemokraterna en satsning om 10 miljoner kronor på ledarskap och konflikthantering för Stockholms lärare och rektorer. Den typen av satsning skapar förutsättningar för bättre lärare, men också för en bättre arbetssituation för lärare och elever.

Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande och för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan krävs en aktiv dialog mellan elever, föräldrar och lärare samt övrig personal om de gemensamma värden som ska gälla. Alla skolor ska ha ordningsregler som är väl förankrade hos elever, medarbetare

och föräldrar. Följderna för en elev som bryter mot reglerna måste vara tydliga. Det ska tydligt framgå vilka åtgärder som vidtas då en elev bryter mot de ordningsregler som finns på skolan. Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för medmänniskor. Därför ska nolltolerans mot mobbning och trakasserier gälla. Rektor och elevens föräldrar ska alltid informeras. Som sista åtgärd ska mobbade elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan. En förutsättning för att kunna ta till sig kunskap är att eleven deltar i skolundervisningen. Det är därför viktigt med snabba åtgärder mot skolk och sen ankomst. Olovlig frånvaro ska redovisas i elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna.

För att underlätta för elever som riskerar att missa kunskapsmålen vill Kristdemokraterna dessutom satsa 10 miljoner kronor extra på att stärka upp lovskolan, men för att vända den negativa trenden i skolan krävs ett upprättat föräldraansvar. Det måste vara en självklarhet att föräldrar tar sitt fulla ansvar genom att se till att eleverna gör sina läxor och inte minst genom att förmedla att skolan är någonting viktigt, att skolans ordningsregler är till för att följas och att klasskompisar alltid ska bemötas med respekt. Det är ett faktum att barn som har föräldrar som bryr sig uppnår bättre skolresultat, medan barn med frånvarande föräldrar tenderar att misslyckas i skolan. För att upprätta föräldraansvaret för barnens skolgång är det viktigt att Stockholms skolor upprättar ett ansvarskontrakt mellan elev, föräldrar och skolan, där det framgår vem som ansvarar för vad för en lyckad skolgång.

Att stärka elevernas fysiska och psykiska hälsa är centralt både för deras välmående och förmåga att tillgodogöra sig kunskap. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. På varje skola ska det finnas elevhälsoteam med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagogisk kompetens. Elever i behov av elevhälsans insatser ska erbjudas stöd inom 24 timmar från det att en första kontakt har tagits. Kristdemokraterna vill förstärka elevhälsan med 10 miljoner kronor för att motverka den psykiska ohälsan bland unga, men vi vill också satsa på tid för barnen tidigt.

Kristdemokraterna vill minska barngruppernas storlek i förskolan till max tolv barn i småbarnsgrupperna och max 15 barn i grupper för de lite äldre barnen. Mindre barngrupper ger mer tid för barnen och innebär att fler barn blir sedda, bekräftade och känner sig trygga. Vi satsar 30 miljoner på mindre barngrupper i förskolan samtidigt som vi är mycket kritiska till de ytterligare pålagor som den politiska majoriteten

lägger på förskolans personal genom att införa rätt till längre dagar på förskolan för barn till föräldralediga. Det här är en rödgrön felprioritering som leder till större barngrupper, ökade kostnader, sämre anknytning och mer stress för såväl personalen som de barn som verkligen behöver vara på förskolan.

Sedan den rödgrönrosa majoriteten tog makten har reglerna för syskonförtur vid övergång från förskola till skola försämrats. Förändringarna innebar en minskning av syskonförturen till att gälla till och med att det äldre syskonet går i årskurs 3. Tidigare gällde den till och med att det äldre syskonet gick i årskurs 5. Syskonförturen vid ansökan om en plats vid en viss skola är viktig därför att det kan innebära en större trygghet för barn att få gå på samma skola som sina syskon, samtidigt som det underlättar i familjers vardag då man slipper skjutsa och hämta barnen vid flera olika skolor. Försämringarna av syskonförturen har fått stora konsekvenser i människors vardag och det var anmärkningsvärt att beslutet inte föregicks av en noggrann analys. Det är varken att föra en ansvarsfull eller familjevänlig politik. Kristdemokraterna föreslår därför en återgång till de tidigare reglerna för syskonförtur.

De nyanlända elever som kommer till Sverige i de sena skolåren behöver många gånger extra stöd för att nå kunskapskraven. Varje enskild elevs kunskaper och behov av särskilda insatser ska skyndsamt identifieras och en planering för skolgång efter elevens behov ska genomföras. Det är viktigt med god samverkan mellan ordinarie skolverksamhet, modersmålsundervisning och studiehandledning för dessa elever. En nyanländ elev ska så tidigt som möjligt delta i den ordinarie undervisningen, men det är viktigt att en successiv övergång till den ordinarie undervisningen kan ske samt att en individuell bedömning görs för att avgöra om eleven är redo att delta i den ordinarie undervisningen. Inledningsvis ska studier och ämnesundervisning i svenska kunna kombineras med ämnesundervisning på elevens modersmål för att på så vis påskynda elevens kunskapsinläring. Det ska också vara möjligt att delta i den ordinarie undervisningen inom vissa ämnen före andra, och det ska vara möjligt att gå tillbaka till förberedelseklassen om det bedöms vara nödvändigt för att erbjuda en studietakt som eleven mår med. Den elev som är nyanländ till Sverige ska mötas av höga förväntningar och en undervisning som är anpassad till elevens förkunskaper.

Stockholm växer kraftigt och på flera platser är det nödvändigt att i snabb takt både bygga ut befintliga grundskolor samt att bygga nya, men det är viktigt att vara varsam med skattebetalarnas pengar och Kristdemokraterna anser att det är angeläget att i samband med förskole- och skolutbyggnad verka för lägre

byggkostnader för att på så sätt begränsa framtida hyreskostnader.

Utbildningsförvaltningen och SISAB behöver se över kostnaderna för skollokaler i syfte att hålla de så låga som möjligt utan att för den delen kompromissa på skolornas behov. Det är problematiskt att lokalkostnaderna utgör en så stor andel av schablonsbudgeten inom exempelvis gymnasieskolan och att andelen dessutom ökar kraftigt jämfört med föregående år. Vår inställning är att pengarna i första hand ska gå till verksamheten och inte till lokaler.

Något annat som är viktigt ur ett kostnadsperspektiv är att se över det socioekonomiska tillägget.

Det socioekonomiska tillägget har ökat och idag motsvarar kostnaderna för det över en miljard kronor. Det är väldigt mycket pengar. Det är förvisso bra att skolor med större utmaningar ges möjlighet till fler anställda och att de ges förutsättningar att locka till sig de skickligaste lärarna men, men det finns anledning att ifrågasätta om dessa pengar verkligen används på ett optimalt sätt. En utvärdering av det socioekonomiska stödet bör därför göras för att få klarhet i vilka insatser som faktiskt ger effekt och leder till bättre resultat.

I övrigt hänvisar vi till Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige.